

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 11 grudnia 2017 roku Sąd Rejonowy w Pabianicach oddalił wniosek W. O. o uchylenie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

Sąd I instancji stanął na stanowisku, że złożone uprzednio przez wnioskodawczynię oświadczenie o odrzuceniu spadku nie stanowi

w okolicznościach niniejszej sprawy przesłanki wzruszenia prawomocnego postanowienia spadkowego, gdyż możliwość powołania się na ten fakt wnioskodawczyni utraciła wraz z zakończeniem pierwotnego postępowania spadkowego, którego była uczestnikiem. Sąd Rejonowy nie dał przy tym wiary twierdzeniom przedstawicieli ustawowych wnioskodawczyni, że nie wiedzieli

o toczącym się postępowaniu, w którym doręczeń dokonywano na nieaktualny adres, uznając je za gołosłowne wobec nieprzedstawienia przez nich żadnych dowodów zmiany miejsca zamieszkania.

Apelację od przedmiotowego postanowienia złożyła wnioskodawczyni, podnosząc następujące zarzuty:

- naruszenia art. 679 § 1 zd.2 k.p.c. poprzez nieuzasadnione uznanie, że małoletnia wnioskodawczyni była uczestniczką postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po B. S. i nie wystąpiły przesłanki uzasadniające zmianę postanowienia, w sytuacji w której zgromadzony materiał w sprawie wskazuje odmiennie;

- naruszenia art. 233 §1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, które miało wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, polegające na odmowie waloru wiarygodności logicznym, uzupełniającym się zeznaniom przedstawicieli ustawowych wnioskodawczym W. O., w zakresie w jakim twierdzili, że pod adresem na który wysłany został odpis wniosku sporządzonego przez wnioskodawcę wraz z zobowiązaniem do wypowiedzenia się w imieniu uczestniczki W. O. czy zostało złożone oświadczenie o odrzuceniu spadku po B. S. zamieszkiwali oni jedynie do dnia 31 stycznia 2010 r. tylko dlatego, że nie potwierdzili swoich twierdzeń żadnymi innymi dowodami, w sytuacji w której zasady doświadczenia życiowego winny prowadzić do konkluzji, że we wskazanej dacie doszło do zmiany miejsca zamieszkania;

- naruszenia art. 139 §1 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że wnioskodawczym W. O. została prawidłowo powiadomiona o wszczęciu postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po B. S. i tym samym była uczestniczką tamtego postępowania w sytuacji gdy adres zamieszkania jej przedstawicieli ustawowych był inny i nie wiedzieli oni o toczącym się postępowaniu co miało wpływ na oddalenie wniosku o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku.

W związku z powyższymi zarzutami wnioskodawczyni sformułowała wniosek o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez jego uchylenie

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także rozstrzygnięcie

o kosztach postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztach zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja jest zasadna.

Uznać należy bowiem przede wszystkim trafność zarzutów apelacji

w zakresie w jakim skarżąca podważa dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę wiarygodności zeznań przedstawicieli ustawowych wnioskodawczyni co do jej rzeczywistego miejsca zamieszkania w toku prawomocnie zakończonego postępowania spadkowego. Sąd odwoławczy uzupełniając materiał dowodowy o przedłożone przez apelującą dokumenty w postaci kserokopii legitymacji szkolnej wnioskodawczyni oraz umowy najmu lokalu mieszkalnego i

deklaracji podatkowej, w której ujawniono dochody z tego tytułu, doszedł do przekonania, że wnioskodawczyni w trakcie pierwszego postępowania spadkowego posiadała wraz ze swoimi rodzicami działającymi w roli jej przedstawicieli ustawowych stałe miejsce zamieszkania w A. przy ulicy (...). Wynika z nich niezbicie, że przynajmniej od dnia 10 października 2012 roku wnioskodawczyni była uczennicą szkoły podstawowej w A., a lokal mieszkalny położony

w W. przy ulicy (...) w okresie od dnia 31 lipca 2010 roku do dnia 31 lipca 2011 roku oraz od dnia 1 października 2012 roku do dnia 30 września 2013 roku był przedmiotem najmu. Prowadzi to do wniosku, że uznane za doręczone przez awizo w dniu 7 czerwca 2013 roku wezwanie wnioskodawczyni w toku pierwszego postępowania spadkowego do wzięcia

w nim udziału, skierowane na adres przy ulicy (...)

w W. było nieprawidłowe i nie wywołało skutków z art. 139 § 1 k.p.c., gdyż wnioskodawczyni przebywała w tym czasie pod innym adresem. Prawidłowości powyższej oceny w niczym nie podważa natomiast fakt, że wnioskodawczyni była nadal zameldowana pod dotychczasowym adresem, gdyż kryterium to nie decyduje o miejscu zamieszkania.

W rezultacie powyższych ustaleń, wynikającą z przepisu art. 679 § 1 zd. 2 k.p.c. przesłankę żądania zmiany postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłej B. S., a więc ujawnienie w wymaganym prawem terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku, które zmienia porządek dziedziczenia, uznać należy za spełnioną. Wnioskodawczyni wykazała albowiem, że pomimo posiadania formalnego statusu uczestnika postępowania w pierwszej sprawie spadkowej, na skutek uchybień proceduralnych sądu w istocie nie mogła wziąć w nim udziału, przez to możliwość powołania się na złożone w dniu 16 lutego 2010 roku oświadczenie o odrzuceniu spadku po B. S. pozostawała poza zakresem rozpoznania w poprzednim postępowaniu. W konsekwencji były podstawy do uznania, że wnioskodawczyni opiera żądanie na podstawie, której nie mogła powołać w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku, a wniosek o zmianę złożyła przed upływem roku od dnia, w którym uzyskała tę możliwość. Dlatego nie budzi wątpliwości zachowanie przez wnioskodawczynię terminu do wystąpienia z niniejszym żądaniem. Przedstawiciele ustawowi skarżącej dopiero w styczniu 2017 roku powzięli wiadomość o tym, że zobowiązania spadkodawczyni w następstwie dziedziczenia przeszły na wnioskodawczynię, a wniosek w przedmiotowej sprawie został złożony w 28 lutego 2017 roku, a zatem przed upływem rocznego terminu przewidzianego przez ustawodawcę w przepisie art. 679 § 1 k.p.c.

Powyższe przesądza o słuszności zarzutów podniesionych w apelacji oraz skutkuje uchyleniem zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy na nowo określi krąg spadkobierców B. S. i wielkość przypadających im udziałów spadkowych, z uwzględnieniem skutków jakie wywołało oświadczenie wnioskodawczyni o odrzuceniu spadku. Okoliczność ta nie była w ogóle przedmiotem rozważań Sądu na skutek przyjęcia błędnego poglądu, że wnioskodawczyni miała możliwość powołania się na nią w pierwotnym postępowaniu.

Z przedstawionych powodów, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł z mocy art. 108 § 2 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.